

ZPRAVODAJ OBCE **BUKOVINA**

květen-srpen 2020

ŠKOLA S NOVÝMI OKNY,
V RÁMEČKU OKNA PŘED VÝMĚNOU

INFORMACE ■ KULTURA ■ ZÁBAVA

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

dostává se Vám do rukou druhé vydání Zpravodaje obce Bukovina v roce 2020, které shrnuje vše podstatné, co se v naší obci stalo od května do konce srpna t.r. Tak nějak jsme si zvykli, že s každodenní pravidelností jsme informováni médii o vývoji koronavirové nákazy u nás i v zahraničí. Okres Blansko patří trvale k územím, kde je počet onemocnění virem velmi nízký a věřím, že to tak bude i v budoucnu. Letošní letní počasí nám připomnělo, jaký průběh léta býval v našich klimatických podmínkách běžný. Žádné dlouhodobě trvající tropické teploty z posledních let a hlavně dostatek vláhy tolik potřebné pro doplnění povrchových i spodních vod udělalo radost všem zahrádkářům, zemědělcům a vodo hospodářům.

Pokud se na uplynulé období podívám z pohledu fungování a rozvoje obce, tak musím s radostí konstatovat, že se nám mimořádně dařilo. Když jsem v prvním letošním čísle Zpravodaje psal o připravovaných projektech, netušil jsem, že již v tomto vydání budu psát o jejich realizaci. Určitě již není žádným tajemstvím, že jsme obdrželi od Ministerstva pro místní rozvoj dotaci 3,5 mil. Kč na výstavbu víceúčelového školního a workoutového hřiště, která nám pokryje 70% výdajů na realizaci. V těchto dnech probíhá výběrové řízení na zhotovitele stavby s tím, že samotná stavba bude zahájena na jaře 2021 a dokončena by měla být do tří měsíců. To tedy znamená, že od příštích letních prázdnin bude mít konečně i naše obec plnohodnotné sportoviště, které zajistí nejen kvalitní výuku tělesné výchovy našich dětí, ale umožní i kvalitní sportovní vyžití široké veřejnosti. Doufám, že už nyní se všem sportovně založeným obyvatelům obce v hlavách honí myšlenky, jak hřiště budou využívat pro malou kopanou, házenou, košíkovou, volejbal, nohejbal, tenis a jiné pohybové aktivity.

Překvapivě jsme obdrželi i dotaci ve výši 300 tis. Kč od Ministerstva financí určenou na opravy havarijních stavů budov občanské vybavenosti, kterou jsme využili na výměnu všech oken, parapetů a žaluzií ve staré budově základní školy. Dotace pokryje 90% nákladů na realizaci, kterou provedla firma VPO Protivanov ve dnech 19.-21.8.2020 a dnes již celá budova školy září novými okny.

Dále jsme obdrželi dotaci z rozpočtu JMK na modernizaci výdejny pokrmů v základní škole ve výši 300 tis. Kč, kterou nám přislíbil pan hejtman jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek během své účasti na slavnostním otevření přístavby školy v prosinci loňského roku. Jsem velmi potěšen, že pan hejtman svůj slib splnil a věřím, že to hlavně ocení všechny děti a pedagogický sbor v podobě chutných a teplých obědů. V průběhu prázdnin tedy musela proběhnout rychlá příprava rozvodů vody, elektřiny, vzduchotechniky a obkladů, kterou nám zajistila firma Expoline realitní s.r.o. a zejména vstřícný a akční přístup pana Zdeňka Tajnaie.

Jako střípek do mozaiky pak zapadá informace, že v současné době probíhá výstavba

přístavby mateřské školky v Bukovince, která po otevření výrazným způsobem navýší kapacitu dětí. Pro všechny rodiče z obcí Bukovina i Bukovinka, to tedy znamená, že od školního roku 2021-2022 budou mít zajištěnou předškolní péči pro své děti v mateřské škole v Bukovince. Následně pak budou mít zajištěné školní vzdělávání dětí od 1.-5. ročníku v naší moderní venkovské škole, která je vybavena specializovanými učebnami pro výuku přírodních věd, technických i řemeslných oborů, cizích jazyků a digitálních technologií. Součástí školy bude od r. 2021 i víceúčelové školní hřiště pro kvalitní výuku tělesné výchovy. Pro všechny děti a pedagogický personál bude škola schopna zabezpečit kvalitní stravu dle nejpřísnějších hygienických předpisů. Jsem přesvědčen, že investice obou obcí do předškolního i školního vzdělávání našich dětí zajistí kvalitní zázemí pro mladou generaci obou obcí a jistotu mladých rodin, že o jejich děti bude dobře postaráno.

Z rozpočtu JMK jsme ještě obdrželi dotaci 62 tis. Kč na rekonstrukci zastávky u OÚ a 35.000 Kč na podporu provozu naší prodejny. V měsíci květnu bylo na místních komunikacích nainstalováno 8 ks odpadkových košů s nástavci se sáčky na psí exkrementy. Dále byly za účelem prodloužení životnosti na budově OÚ ošetřeny další dřevěné konstrukce, konkrétně vrata na dvůr, zastřešení vchodu na OÚ a vikýřová okna obecních bytů. V nejbližší době bude realizováno osvětlení zastávky Bukovina-rozcestí. V průběhu letních prázdnin pracovali na obci brigádníci, kteří sekali a hrabali trávu nebo čistili místní komunikace a kanalizační vpustě. V této souvislosti bych rád zmínil skutečnost, že v dubnu 2021 čeká naši obec generační obměna obecního pracovníka, jelikož současný pracovník p. Fiala bude odcházet do důchodu. Proto už nyní hledáme jeho nástupce, který bude mít předpoklady k výkonu této důležité a zodpovědné práce, neboť obecní pracovník je zodpovědný za stav a vzhled obecní zeleně a místních komunikací.

Důležitou událostí měsíce června je schválení Programu rozvoje obce Bukovina na období 2020-2026 jehož součástí jsou i výsledky dotazníkového šetření, kterého se v květnu zúčastnilo 67,7 % dotázaných obyvatel obce. Příjemným zjištěním je skutečnost, že většinu obyvatel se v Bukovině žije pěkně a jsou zde spokojeni. Kompletní dokument je umístěn na webových stránkách obce nebo k zapůjčení na OÚ.

Dne 12. září nás čeká Den Bukoviny, jedna ze dvou největších akcí, kterou obec a SDH společně pořádají. Doufám, že i tentokrát nám bude štěstěna nakloněna v podobě krásného počasí, aby si na náves našlo cestu co nejvíce návštěvníků.

Začátkem měsíce října se budou konat volby do krajských zastupitelstev. Tyto volby jsou velmi významné, jelikož krajské úřady rozdělují městům a obcím nemalé částky na jejich rozvoj. Myslím si, že současné zastupitelstvo jihomoravského kraje pod vedením pana hejtmána JUDr. Bohumila Šimka fungovalo po celé volební období velmi dobře, což dokazuje i podpora naší obce v podobě dotací z rozpočtu JMK. Věřím tedy, že volební účast v naší obci bude opět patřit k těm nejvyšším.

Váš starosta Luboš Janda

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A PROGRAM ROZVOJE OBCE

Dotazníkové šetření bylo realizováno v obci Bukovina ve dnech 7.-10. května 2020. Dotazník obdrželo do domovních schránek 323 trvale bydlících občanů starších 18ti let (údaj k 29.4.2020) a dalších 27 obyvatel, kteří trvale pobývají v obci, ale trvalé bydliště v obci Bukovina nemají.

Z 350 celkově distribuovaných dotazníků bylo doručeno na obecní úřad 237 vyplněných dotazníků, tj. dotazníkového šetření se zúčastnilo 67,7 % oslovených obyvatel obce. Zastupitelstvo obce tímto šetřením získalo velké množství cenných informací od více než 2/3 všech obyvatel obce využitelných k další práci, především však k tvorbě dlouhodobých dokumentů obce, které se zabývají plánováním a rozvojem obce.

Výsledky dotazníkového šetření byly zohledněny v dokumentu „Program rozvoje obce Bukovina 2020-2026“, ve kterém byly mimo jiné stanoveny projekty, které mají zlepšit občanskou vybavenost obce a její životní prostředí. Tento dokument je v plném znění vystaven na stránkách obce: www.obcebukovina.cz. Zde uvádíme jednotlivé projekty:

Workoutové hřiště

Vybudování nového volnočasového venkovního hřiště pro děti, mládež a občany. Při workoutu je hlavním znakem cvičení s vlastní váhou za působení gravitace. Chceme tak vytvořit prostředí pro sportovní vyžití a navázat tak na víceúčelové hřiště. Předpokládaná životnost 30 let.

Umístění: Parc. č. 511/2 – vedle plánovaného víceúčelového hřiště.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2022.

Předpokládané náklady: 900 000 Kč.

Zdroje financování: cca 70 % z dotace, cca 30 % z rozpočtu obce.

Víceúčelové hřiště

Vybudování nového víceúčelového školního hřiště s umělým povrchem o celkových rozměrech 34x17m. Hřiště může být využíváno pro malou kopanou (futsal), volejbal, nohejbal, florbal, streetbal a tenis. Hřiště bude obsahovat sportovní vybavení pro uvedené sporty, bude vybaveno záchytným oplocením a umělým osvětlením. Součástí hřiště bude i rozběhová dráha s doskočištěm pro skok daleký.

Umístění: Parc. č. 275/1 – vedle plánovaného workoutového hřiště.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2022.

Předpokládané náklady: 3 700 000 Kč.

Zdroje financování: cca 70 % z dotace, cca 30 % z rozpočtu obce.

Výdejna obědů v ZŠ Bukovina

Účelem opatření je kompletní modernizace výdejny pokrmů v ZŠ Bukovina za účelem využití nejnovějších poznatků gastronomie a vyhovění hygienickým a bezpečnostním předpisům pro úpravu jídel. Kvalitní strava je jeden z významných faktorů, na základě kterého se rodiče rozhodují, kde se bude jejich dítě vzdělávat. Vyřešení ohřevu obědů podle norem a hygienických požadavků umožní škole zlepšit organizaci družiny i výuky, která musela být dosud podřizována možností výdeje obědů.

Umístění: ZŠ Bukovina č. p. 66.

Předpokládaný termín realizace: 2020 – splněno.

Předpokládané náklady: 800 000 Kč.

Zdroje financování: 500 000 Kč z dotace JMK, 300 000 Kč z rozpočtu obce.

Polyfunkční kulturně společenský areál

Vybudování nového polyfunkčního kulturně společenského areálu členěného na několik dílčích částí:

- Budova obsahující zázemí pro spolkovou činnost, hostinskou činnost a skladovací prostory s vybavením pro pořádání venkovních kulturně-společenských akcí.
- Kryté posezení.
- Zpevněnou plochu pro pořádání kulturních akcí.
- Zastřešené pódium.

Umístění: Parc. č. 511/2 – navazující na plánované školní a workoutové hřiště.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2023.

Předpokládané náklady: 10 000 000 Kč.

Zdroje financování: cca 50 % z dotace, cca 50 % z rozpočtu obce.

Vrty a vodojem pro vodovod obcí Bukovinka-Bukovina

Výstavba dvou vrtů Buk 1 a Buk 2, hloubka cca 80 m, prefabrikovaného vodojemu 4 x 25 m³, napojení do stávajícího vodovodu u čp. 22, měření a regulace soustavy, oplocení, EZS.

Umístění: Parc. č. 597/39.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2023.

Předpokládané náklady: 8 500 000 Kč.

Zdroje financování: 3 000 000 Kč z dotace MŽP, 2 500 000 Kč z dotace JMK, 3 000 000 Kč z rozpočtu obce.

Chodník obchod-škola

Výstavba nového chodníku ze zámkové dlažby od č. p. 99 (souč. obchod) k budově základní školy včetně vybudování přechodu pro chodce v blízkosti zastávky IDS JMK Bukovina, škola.

Umístění: Parc. č. 1057/1.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2022.

Předpokládané náklady: 1 500 000 Kč

Zdroje financování: 100% z rozpočtu obce, případně nové dotační výzvy.

Místní komunikace Klevetnice

Výstavba nové komunikace ze zámkové dlažby o celkové délce 85m včetně odvodnění a napojení na hlavní silnici III/37365. Místní úpravou bude komunikace určena k jednosměrnému provozu ve směru od silnice III/37665.

Umístění: Parc. č. 1060/22.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2022.

Předpokládané náklady: 1 300 000 Kč.

Zdroje financování: 100% z rozpočtu obce, případně nové dotační výzvy.

Chodníky a zastávka IDS JMK – bývalá točna autobusů

Komplexní úprava areálu bývalé točny autobusů. Zřízení zastávky IDS JMK, výstavba nástupního ostrůvku, zastřešené čekárny, chodníků, oprava povrchu komunikace, úprava místa pro tříděný odpad.

Umístění: Parc. č. 491/1.

Předpokládaný termín realizace: 2023-2024.

Předpokládané náklady: 3 000 000 Kč.

Zdroje financování: 100% z rozpočtu obce, případně nové dotační výzvy.

Chodník a stezka pro cyklisty od zastávky IDS Bukovina – rozcestí do zastavěné části obce

Vybudování chodníku pro pěší a cyklisty, spojující zastávku IDS JMK Bukovina – rozcestí se zastavěnou částí obce.

Umístění: Souběžně se silnicí III / 37365.

Předpokládaný termín realizace: 2024-2026.

Předpokládané náklady: Nespecifikováno.

Zdroje financování: Podle aktuálních dotačních možností.

Obecní rozhlas

Kompletní rekonstrukce zastaralého analogového obecního rozhlasu, přechod na digitální technologii, rozšíření počtu bezdrátových hlásičů.

Umístění: Zastavěné území obce.

Předpokládaný termín realizace: 2022-2023.

Předpokládané náklady: 1 000 000 Kč.

Zdroje financování: 70% dotace, 30% z rozpočtu obce.

Parkovací místa

Na základě nového územního plánu vybrat vhodné lokality a vybudovat místa pro parkování motorových vozidel.

Umístění: Zastavěné území obce.

Předpokládaný termín realizace: 2022-2025.

Předpokládané náklady: 200 000 Kč.

Zdroje financování: 100% z rozpočtu obce, případně nové dotační výzvy.

Veřejné osvětlení LED

Vyměnit zastaralou technologii osvětlení za LED veřejné osvětlení. Velká úspora energie, provozních nákladů, střední doba návratnosti investice.

Umístění: Zastavěné území obce.

Předpokládaný termín realizace: 2022-2025.

Předpokládané náklady: 3 000 000 Kč.

Zdroje financování: 100% z rozpočtu obce, případně nové dotační výzvy.

Odvod splaškových a odpadních vod

Nabízejí se tři možná koncepční řešení budoucího odkanalizování obce:

1. splašková kanalizace + ČOV,
2. splašková kanalizace + centrální ČOV pro obce Bukovinka / Bukovina,
3. stávající jednotná kanalizace + systém dálkově řízených DČOV. Ekonomicky nejvýhodnější varianta bude v delším časovém horizontu realizována.

Umístění: Zastavěné území obce.

Předpokládaný termín realizace: 2022-2030.

Předpokládané náklady: Nespecifikováno.

Zdroje financování: Podle aktuálních dotačních možností.

Veřejná zeleň v extraviciu i v intraviciu

V obci vytvářet podmínky pro novou výsadbu stromů, křovin, vybudování okrasných záhonů, dle projektu zpracovaného odborníkem. Vybudování parků, větrolamů, alejí apod.

Umístění: Katastrální území obce.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2025.

Předpokládané náklady: Nespecifikováno.

Zdroje financování: Podle aktuálních dotačních možností.

Obecní sad

Revitalizace tzv. Obecního sadu, který se nachází na severovýchodním okraji katastrálního území obce dle odborného návrhu. Ideální možnost pro spolkovou činnost.

Umístění: Parc. č. 262/1 a okolí.

Předpokládaný termín realizace: 2021-2025.

Předpokládané náklady: Nespecifikováno.

Zdroje financování: Podle aktuálních dotačních možností.

Luboš Janda a Jaroslav Luner

BLAHOPŘÁNÍ

Valentová Anežka – 85 let (17. 7.)

Fiala Stanislav – 80 let (19. 7.)

Kolářová Marie – 80 let (7. 8.)

Hebelková Jana – 75 let (16. 5.)

Ing. Heimerle Ivan – 75 let (26. 6.)

Budíková Zuzana – 75 let (19. 8.)

POZVÁNKA

Obec Bukovina a Sbor dobrovolných hasičů Vás srdečně zvou na

DEN BUKOVINY

12. září 2020

PROGRAM

10:00 – 11:30 mše svatá
 13:00 – 14:30 CVYKR bluegrass music
 15:00 – 15:40 Vystoupení žáků ZŠ BUKOVINA
 16:00 – 17:30 MUSICA MORAVICA cimbálová kapela
 17:30 – 18:00 SILÁK FRANTA Franta Šebela silácká produkce
 18:15 – 20:00 BSB BRNO rocková kapela

Časový harmonogram je pouze orientační, změna vyhrazena.
Skákací hrad pro děti, střelba na terč lukem, vláček pro děti, cukrová vata, burčák a víno, živánská pečeně na grilu, párek v rohlíku, točená zmrzlina, langoše.

JARO A KONEC ROKU V NAŠÍ ŠKOLE

Jak jsme již informovali, od 11. března do 24. května probíhala na školách v České republice výuka bez přítomnosti žáků. Naše škola zajišťovala výuku formou e-mailových zadávání úkolů, všechny úkoly byly postupně zveřejňovány na webových stránkách naší školy, včetně všech příloh. Žáci 1., 3., 4. a 5. ročníku dále absolvovali online setkávání ve výukových skupinách. S žáky se probírala i nová látka, opakovalo se probrané učivo, rodičům byly doporučovány webové výukové stránky pro procvičování učiva. Žáci se speciálními výukovými potřebami měli možnost individuálních on-line konzultací i osobních konzultací mimo budovu školy. V případě potíží s připojením k internetu nebo nemožnosti vytisknout si výukové materiály byla rodičům poskytnuta podpora a mohli si pro ně přijít do školy. S možností návratu do školy od 25. 5. nám zpět přišla většina žáků, prvňáčků plný počet. Výuka byla provozována podle platných nařízení, vytvořili jsme 4 výukové skupiny, které se nemíchaly a bylo umožněno stravování, opět se zvýšenými hygienickými pravidly. Výukové skupiny se nám podařilo vytvořit po ročnících, jen čtvrtáci museli být rozděleni mezi jiné ročníky. S dětmi jsme zopakovali učivo, které se probíralo v době uzavření školy a podařilo se nám i navázat a probírat učivo následné. Družina v provozu nebyla.

I když jsme na jaře a na konci školního roku nemohli uspořádat plánované akce a výlety, ve škole panovala pohoda a dobrá nálada. Snažili jsme se s dětmi mimořádnou situaci zvládat s humorem a nadhledem. Žáci 1. ročníku byli pasováni na čtenáře jen v rámci třídy se svou paní učitelkou. Letos jsme pozvat kamarády ze školky nemohli. Poslední týden školního roku vyrazili žáci 1., 2., 3. a 4. ročníku na malý výlet do Křtin

a do cukrárny. S páťáky jsme byli na dopoledním výletě k rybníkům u křtinského Arboreta. Letos nemohla proběhnout Noc s Andersenem v rámci školy, ale podařilo se nám uspořádat spaní ve stanech za školou pro páťáky, samozřejmě s dodržováním nastavených hygienických pravidel. Děti si užily opékání na ohni, zpívání s kytarou i stezku odvahy a hodně legrace. Bylo to naše rozloučení, protože 11 páťáků již míří na druhý stupeň na další školy. Závěrečné rozdávání vysvědčení bylo letos netradiční, stejně jako focení tříd, které bylo také jen v naší režii hned po rozdáni vysvědčení. Loučení bylo letos veselé i smutné zároveň. Páťákům se moc nechtělo, bylo nám tu spolu dobře, ale čeká je další důležitá životní etapa. Dvě žákyně budou pokračovat ve studiu na víceletých gymnáziích v Brně

Pasování na čtenáře, 1. r., Mgr. Sylva Kocmanová.

Výlet k rybníkům, 5. r.

1. r., Mgr. Sylva Kocmanová.

2. r., Mgr. Pavla Tichá.

3. r., Mgr. Michaela Šebelová.

a ve Vyškově, jedna žákyně ve výběrové třídě s rozšířenou výukou angličtiny v Brně, 3 žáci budou dojíždět na školy ve Vyškově, 3 žáci budou chodit na základní školy v Brně a dva žáci půjdou na druhý stupeň v naší spádové základní škole ve Křtinách. Přejeme jim další úspěšné studium na vybraných školách.

Ve školním roce 2020/2021 bude naše škola i nadále organizována jako čtyřtřídní. Nastoupí 9 prvňáčků. Děti nastoupí do školy s novými okny a nově rekonstruovanou jídelnou, která nám umožní kvalitnější a bezpečnější dohřívání dovážených obědů, které budeme vozit opět ze základní školy v Jedovnicích. Celkově se v naší škole bude učit 59 žáků, paní učitelky zůstávají v nezměněné sestavě, stejně jako ostatní zaměstnanci školy.

V závěru bych ráda poděkovala nejen zřizovateli Obci Bukovina za podporu školy ve formě dalšího zkvalitňování školního prostředí pro naše žáky, ale také rodičům našich dětí, kteří v minulém nelehkém období nastoupili do rolí učitelů a snažili se zodpovědně vést své děti při domácí výuce a při plnění školních povinností. Velmi oceňujeme spolupráci většiny rodičů a jsme rádi, že se nám společnými silami podařilo úspěšně zakončit školní rok 2019/2020. Také bych ráda poděkovala všem nepedagogickým zaměstnancům školy, kteří svou prací zajišťují bezproblémový chod školy a paní učitelkám za pracovní nasazení ve změněných podmínkách, kterým se bez problémů přizpůsobily.

Informace o aktuálním dění ve škole najdete na stránkách školy www.skolabukovina.cz

4. a 5. r., Mgr. Jana Havelková

Mgr. Jana Havelková

SVOZ OBJEMNÝCH A NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

Velkoobjemové kontejnery budou umístěny od pátku 6. listopadu do pondělí 9. listopadu na obvyklých místech, tj. u obchodu a spodního dětského hřiště.

Sběr nebezpečného odpadu proběhne u obchodu v pátek 6. listopadu 2020 od 16.00 do 17.00 hodin.

Sběr kovového šrotu – sběrné místo bude tak jako v roce 2019 na bývalé točně autobusů.

Do velkoobjemových kontejnerů PATŘÍ:

- Nábytek (rozložený)
- Sanita (vany, umývadla, toaletní mísy)
- Koberce, linoleum a matrace
- Rámy oken a dveří
- Odpad větších rozměrů, který nelze uložit do běžně používaných nádob na směsný komunální odpad

Do velkoobjemových kontejnerů NEPATŘÍ:

- Sklo
- Nebezpečný odpad
- Plasty, papír
- Stavební odpad a zemina
- Kovové předměty
- Elektrická a elektronická zařízení
- Pneumatiky

Do nebezpečného odpadu PATŘÍ:

- Elektrická a elektronická zařízení (ledničky, pračky, TV, PC, tiskárny, světelné zdroje)
- Autobaterie
- Oleje, barvy, chemikálie, ředidla, olej, jedy
- Pneumatiky

ZE ŽIVOTA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

V období 1. až 3. 5. 2020 proběhly úpravy areálu Bečkodrom. Upravili jsme podloží cesty, která byla díky náletům a uhýbání automobilů vyježděna mimo svou původní trasu. Současně byl upraven také terén kolem cesty a uloženy drenážní trubky na odvodnění podloží pod cestou. Potřebná těžká technika byla zapůjčena od firmy Marko Brno a Agos Bio Bukovina.

V průběhu roku proběhne ještě úprava a srovnání terénu na samotném Bečkodromu, a tím vytvoření zázemí pro kulturní akce pro veřejnost.

V budoucnu doufáme v povolení úpravy terénu kolem cesty od Bečkodromu na Orelské hřiště a vytvoření plochy podél cesty k tréninku a pořádání již tradičních závodů „Bukovinské štafetování – Memoriál Eugena Třísky“. Letos jsme nemohli tento tradiční závod uspořádat mimo jiné také proto, že jsme přišli o potřebné zázemí, které jsme měli před přístavbou školy na přilehlé louce a hřišti.

I za nepříznivého počasí jsme 18. 7. uspořádali ve spolupráci s obcí posezení u Cimbálu. Překvapila nás hojná účast i přes deštivé počasí a chladnější teploty. Akce se velmi vydařila a již teď se těšíme na další ročník.

30. 7. v 18:30 hod. byli členové JSDHO Bukovina požádáni o odstranění padlého stromu na pozemku těsně sousedícího se stanovou částí Orelského hřiště. Strom byl odstraněn a dřevo bylo použito na ohniště mladých táborníků.

7.-9. 8. proběhl již tradičně „Dětský víkend“ dětí kolektivu mladých hasičů. Děti přespávaly ve stanu, účastnily se tréninků, opékaly špekáčky

Úpravy příjezdové cesty k Bečkodromu.

Vína z pavlovského vinařství Antoš a Habřina z Bořetic podávána na posezení u cimbálu..

a hrály hry. O žaludky a skvělou náladu se starali naši instruktoři pánové Jiří Hynšt, Miroslav Písařík, Jakub Pilař, Martin Schild a několik dobrovolníků z řad rodičů. Tento víkend se dětem velmi líbil a už se těší na další stanování a soustředění plné her a zábavy.

Z dětského víkendu kolektivu mladých hasičů.
Foto Hana Hynštová

15. 8. od 17:00 do 21:30 jsme ve spolupráci s obcí uspořádali kulturní akci Rockový podvečer, kde hrála rocková kapela BSB Brno. Tato akce se velmi vydařila i když počasí bylo všelijaké nakonec přišlo docela dost lidí. Bohužel musíme konstatovat, že se této kulturní akci převládalo více cizích lidí než občanů naší obce. Možná to bylo tím, že bylo dost kulturních akcí v okolí.

Ještě malá pozvánka na Den Bukoviny, který se bude konat v sobotu 12. 9. 2020.

Text a foto na protější straně Ludmila Schildová.

POMOC OBČANŮM

Bílý kruh bezpečí

Bílý kruh bezpečí je nestátní nezisková organizace, která od roku 1991 poskytuje odbornou pomoc obětem, svědkům a pozůstalým po obětech trestné činnosti prostřednictvím sítě poraden, ve kterých pracují bez nároku na odměnu zejména právníci, psychologové a sociální pracovníci. Poradci poskytují obětem především právní informace, praktické rady, ale též psychologickou a emocionální podporu. Konkrétní pomoc se odvíjí od potřeb klientů.

Klienty jsou např. oběti útoku proti tělesné integritě (loupež, ublížení na zdraví, domácí násilí), sexuálních útoků (znásilnění, pohlavní zneužívání), pozůstalí po obětech vražd, ale i oběti majetkové kriminality (např. podvedení seniři).

Bílý kruh bezpečí se věnuje přímé pomoci ale též zlepšování právního postavení obětí (např. legislativními návrhy).

Principy poradenské činnosti:

Bezplatnost. Klienti za poskytované služby neplatí.

Diskrétnost. Poradna zachovává důvěrnost sdělených informací a bez souhlasu klienta nesmí být poskytnuty jakékoli informace mimo poradnu. Klient má právo vystupovat v poradně anonymně.

Nestrannost. Poradna je otevřena všem obětem trestných činů bez ohledu na pohlaví, původ, sociální postavení, vyznání či věk. Poradci respektují klienta a jeho rozhodnutí.

NON-STOP linka pomoci obětem

Vedle pomoci poskytované tváří v tvář v síti poraden poskytuje Bílý kruh bezpečí též nepřetržitou telefonickou pomoc na **bezplatné lince** pro oběti kriminality a domácího násilí. Linka je provozována na evropském telefonním čísle 116 006.

Pomoc zvláště zranitelným obětem

Kromě bezplatných konzultací s odborníky nabízí Bílý kruh bezpečí zejména:

I. Podpora případového manažera

Tato služba zahrnuje možnost provádění obětí zejména v podobě opakovaných telefonických či osobních konzultací, pomoc při zpracování žádostí a návrhů v trestním řízení, ale v případě potřeby též doprovod k policejním výslechům a hlavnímu líčení. Doprovodu zpravidla předchází příprava na jednání v poradně BKB.

II. Terapeutický program

Pro oběti zasažené traumatem nabízíme krátkodobou terapii s cílem je stabilizovat psychiku a podpořit v obtížné situaci.

III. Víkendové pobyty pro klienty Bílého kruhu bezpečí

Psychorekondiční pobyty pro oběti násilné trestné kriminality, případně pro pozůstalé po obětech obsahují nabídku relaxace, rehabilitace, rozhovory s psychologem, art-terapií a setkání s dalšími lidmi, kteří prožili trestný čin.

IV. Spolupráce s Nadačním fondem Filipa Venclíka

Posláním fondu je podpora obětí a pozůstalých po obětech násilných trestných činů.

Bílý kruh bezpečí provozuje pracoviště v těchto pobočkách:

Kontakt: www.bkb.cz, bkb.brno@bkb.cz, tel. 732 842 664

Stalking

Jedním nebezpečným projevem kriminální činnosti, který nás může postihnout je tzv. stalking, což je nebezpečné pronásledování. Jak se toto pronásledování projevuje a co s ním dělat se dozvíte z následujícího rozhovoru s právního poradcem pro oběti kriminality Mgr. Vladimírem Vedrou z organizace Bílý kruh bezpečí.

Tuto nevládní neziskovou organizaci jsme představili na předchozí dvoustraně.

1. Udělaly oběti nebezpečného pronásledování (tzv. stalkingu) nějakou chybu, která způsobila chování stalkera? Vyprovokovaly nějak ten nevyžádaný zájem?

Obecně lze říci, že stalking není vyprovokované jednání a odpovědnost za něj nese pronásledovatel. Na druhou stranu máme zkušenost, že v řadě případů může oběť stalkingu přispět k této situaci zejména tím, že nezaujme jednoznačný postoj k pronásledování, tzn. nesdělí jednoznačně, že si nepřeje další kontakt, nebo dokonce sama pronásledovatele kontaktuje. Tím vzbuzuje další naději, že bude-li pronásledovatel dostatečně usilovný, dočká se odezvy na své pokusy o kontakt.

2. Uvědomuje si stalker, že se dopouští něčeho špatného? Dá se mu to nějak vysvětlit?

Odpověď na tuto otázku je odvislá od typu stalkera. Dle odborníků existují pronásledovatelé, u nichž je skutečně stalking důsledkem psychické poruchy, ale většina netrpí žádným diagnostikovatelným psychickým onemocněním. Může se jednat však o osoby, které chtějí tímto způsobem projevit svou moc nad životem oběti. Přibližně polovinu případů pak představují pachatelé domácího násilí, kde došlo k odloučení oběti, avšak pachatel svůj „boj“ odmítá vzdát a stále ztrpčuje své oběti život, ačkoliv spolu již nesdílí obydli.

3. Co může udělat pronásledovaná oběť? Může se sama nějak aktivně bránit?

Základní doporučení je jednoznačně sdělit stalkerovi, že další kontakt je nevyžádaný. Lze doporučit tak učinit prokazatelným způsobem, což může mít vliv na případné následně dokazování v trestním řízení. Lze tak učinit např. dopisem doručeným do vlastních rukou nebo za přítomnosti další osoby, která bude vystupovat nejen jako svědek, ale též případně obránce, pokud by došlo k eskalaci násilí v rámci kontaktu. Prostředníkem může být ale také např. advokát. Tím dává oběť najevo, že je připravena využít i právní prostředky ochrany.

Dle nebezpečnosti stalkera lze doporučit též sestavení bezpečnostního plánu, tedy opatření ke zvýšení bezpečí oběti. Příprava bezpečnostního plánu je velmi individuální a závisí na možnostech. Proto tento plán sestavujeme s každým klientem „na míru“.

4. Co prožívá oběť během pronásledování?

Pronásledování má vždy psychické následky, zejména v podobě prožívání strachu a stresu, které mohou vést časem i ke zdravotním potížím. Někteří pronásledovatelé si ze své činnosti udělají jediný životní cíl a pak se snaží dohnat oběť až na pokraj šílenství. Následky na straně oběti (ať již psychické, zdravotní či hmotné) jsou často vnímány pachatelem jako jeho vítězství, které je může motivovat k dalším snahám škodit.

5. Kdy už se vlastně stává stalking trestným činem?

Předpokladem naplnění skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování ve smyslu § 365 trestního zákoníku je jednak opakovanost, resp. dlouhodobost jednání stalkera, tzn. nemůže jít o jednorázový čin. Doba vyžadovaná pro trestný čin však závisí od intenzity jednání stalkera, tzn. zda se jedná o kontaktování prostřednictvím nevyžádaných SMS, telefonování, e-mailů nebo fyzické sledování, popř. ničení majetku. Obecně lze říci, že bude postačovat jednání v délce cca 2 měsíců. Důležité je pro posouzení trestnosti i chování oběti, jak jsme zmínili výše.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI

Křest knihy "Bukovinka v proměnách času"

V neděli 5. 7. se odehrála v sále Společenského domu v Bukovince malá slavnost, na které byla pokřtěna nová reprezentativní kniha o této obci s názvem „Bukovinka v proměnách času“. Po krátkém proslovu starosty obce Pavla Malíka a nezbytném polití jednoho výtisku šumivým vínem si všichni přítomní připili na novou publikaci. Tuto krásnou knihu vydala obec Bukovinka a její autorkou je místní rodačka a současná kronikářka obce Marie Houšková. Kniha obsahuje vyčerpávající informace o obci počínaje její historií, mapuje současný a minulý veřejný život v obci a také se snaží zachytit její měnící se vzhled. Nechybí ani statistické údaje o obci. V závěrečné části knihy jsou připomenuty i zajímavosti z okolí Bukovinky. Vše je doplněno mnoha historickými i současnými fotografiemi. Řečeno slovy starosty Pavla Malíka: Tato

kniha by neměla chybět v knihovně žádné domácnosti v Bukovince.

Autorka knihy paní Marie Houšková také odpověděla autorovi článku na několik zvědavých otázek:

Co vás přimělo napsat publikaci o Bukovince?

Dostala jsem knihu od starosty obce, ve které jsem nastoupila na svoje první učitelské místo. To mě inspirovalo natolik, že jsem si řekla - když mohou mít svoji knihu oni o své obci, zkusím napsat knihu o naší krásné vesnici.

Měla jste nějakou vzorovou publikaci, která vás inspirovala?

Žádnou vzorovou publikaci jsem neměla. Řekla jsem si, že budu vycházet z historie a z podkladů, které mám k dispozici.

Jak dlouho trvala práce na knize?

Napsání knihy mě trvalo přes půl roku, ale jen díky tomu, že jsem měla nashromážděno již spoustu podkladů a dokumentů z výstav, které jsem dělala v roce 2015 a 2018.

Původně měla kniha vyjít dříve, co vydání zdrželo?

Vydání knihy se zdrželo díky "koronavirové" karanténě.

Jaký je náklad knihy?

Kniha vyšla nákladem 300 ks.

Plánujete vydat ještě nějakou další knihu?

Myslím si, že už jinou knihu nevydám, ale zastávám rčení "nikdy neříkej nikdy".

Je ještě nějaká otázka, na kterou byste ráda odpověděla, nebo něco, co byste ráda dodala?

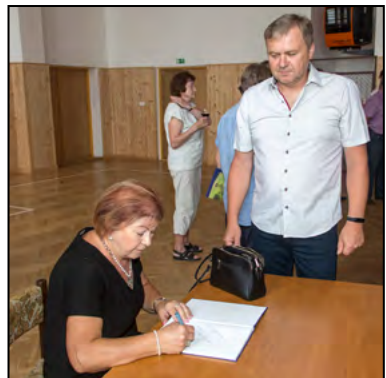
Mile mě překvapil ohlas a zájem o knihu.

Vzhledem k tomu, že historie i současnost obcí Bukovinka a Bukovina jsou v mnoha ohledech úzce spjaté, jistě se najdou zájemci o tuto publikaci i v naší obci. Knihu je možné získat na Obecním úřadu v Bukovince v úředních hodinách.

Snad se někdy dočkáme podobné publikace také o naší obci...

připravil Jaroslav Luner

Autorka knihy paní Marie Houšková se starostou Bukovinky Pavlem Malíkem a prodej prvních výtisků knihy.

Posezení při cimbálu

Letošní letní deštivé počasí přidávalo vrásky nejen zemědělcům, ale také všem pořadatelům kulturních a společenských akcí, jejichž konání je naplánováno pod širým nebem. Také letošní „Posezení u cimbálu“, které v sobotu 18. 7. pořádali hasiči společně s obcí, bylo poznamenáno jeho rozmary. Během odpoledního vydatného deště pořadatelé váhali, jestli nemají akci na poslední chvíli odvolat. Vždyť během dne spadlo celkem 16 mm srážek. Nakonec však déšť přece jen ustal, úderem 17 hodiny muzikanti spustili, a lidé pro jistotu schovaní pod velkými stany se začali pomalu rozehrávat. K tomu jim kromě muziky pomáhala i dobrá vína z pavlovského vinařství Antoš a Habřina z Bořetic. Skvělí muzikanti souboru Musica Moravica vytvořili pěknou atmosféru, a tak si s nimi návštěvníci akce od plíc zazpívali i zatančili. Díky všem organizátorům za pěkné posezení při cimbálu. Doufejme, že se po první letošní pokoronavirové akci v naší obci znovu podaří rozproudit i další kulturní a společenský život.

připravil Jaroslav Luner

Rockový podvečer s BSB Brno

V sobotu 15. 8. od 17 hodin proběhla další letošní kulturní akce. Uspořádal ji Sbor dobrovolných hasičů ve spolupráci s obcí. I přes pošmourné počasí přišlo na akci dost lidí. Přijeli také přespolní příznivci kapely, kteří pomohli vytvořit pěknou atmosféru.

připravil Jaroslav Luner

Benefiční koncert Žalman a spol. v jeskyni Výpustek

V neděli 16. 8. od 17 hodin proběhl v jeskyni Výpustek benefiční koncert skupiny Žalman a spol. Jednalo se o společnou akci obcí Křtiny, Bukovina a Bukovinka. Naše obec zajistila autobus pro svoz návštěvníků koncertu z okolních obcí. Výtěžek koncertu věnovali pořadatelé na obnovu varhan Kostela Jména Panny Marie ve Křtinách. Celkově se prodalo 273 vstupenek a hodnota daru křtinskému kostelu byla 22 000 Kč.

foto Luboš Janda

BUKOVINA V PROMĚNÁCH ČASU

V další části našeho cyklu si ukážeme, jak se proměňovala v čase lokalita kolem sochy svatého Václava. Nejstarší fotografie byla pořízena pravděpodobně v roce 1924, krátce po vztyčení sochy sv. Václava. Za povšimnutí na ní stojí dům s doškovou střechou v řadě vlevo (č. p. 25). Další snímek vznikl v roce 1935 během dožíněk pořádaných u příležitosti 1000 výročí mučednické smrti svatého Václava. Na pozadí jsou částečně vidět tři domy. Ten vpravo je č. p. 25, nyní již vyšší a s novou střechou. Děj momentky se odehrává před domem č. p. 27.

Na protější straně nahoře je nedatovaný záběr z dožínkového průvodu. Mohlo by se jednat o slavnost, kterou pořádala strana lidová za součinnosti celé obce v roce 1947. Můžeme si povšimnout vzrostlých stromů po pravé straně cesty, které na nejstarší fotografii vůbec nejsou. Naopak chybí strom před domem č. p. 27, který je vidět na fotografii z roku 1935. Fotografie na protější straně uprostřed byla pořízena ze skoro stejného místa. Vznikla v 70tých letech minulého století a je na ní zachyceno slavnostní zahájení „Dukelského závodu branné zdatnosti“. Spojením dvojice snímků dobového fotografa se podařilo vytvořit panorama tehdejšího „Václaváku“. Závodníci stojí opět před domem č. p. 27, který má oproti předchozím snímkům novou fasádu a nová trojdílná okna. Výrazné změny jsou patrné i na vedlejších domech, a také na veřejné zeleni. Úplně dole je pro srovnání současná fotografie pořízená v květnu 2020. Změny na domech č. p. 26 a 25 jsou vidět na první pohled. Všechny fotografie jsou z archivu obce, autor soudobé fotografie je Jaroslav Luner.

Fotografii ze slavnostního zahájení „Dukelského závodu branné zdatnosti“ pro digitalizaci do obecního archivu laskavě zapůjčila paní Marie Hynštová z č. p. 4.

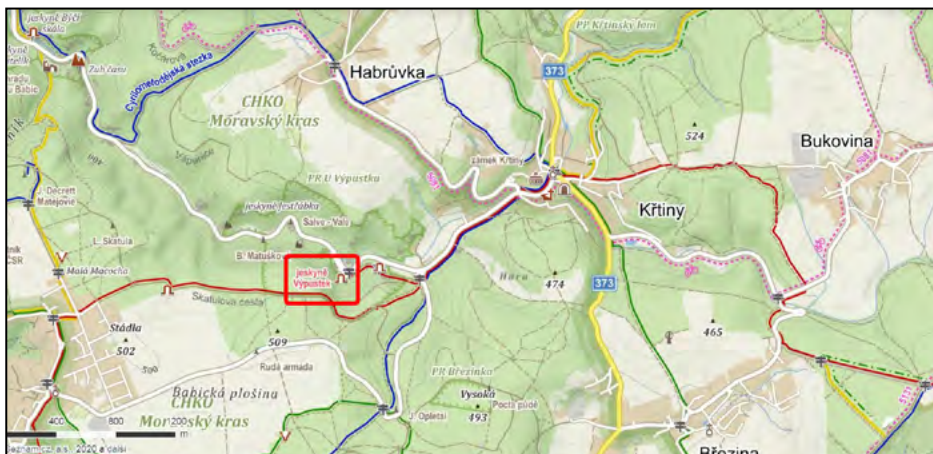

připravil Jaroslav Luner

ZNÁTE OKOLÍ BUKOVINY?

Jeskyňě Výpustek, její historie a význam

V minulém Zpravodaji jste se dočetli o Býčí skále, významné jeskyni Křtinského/ Josefovského údolí. Dnes zůstaneme v tomto údolí a navážeme jeskyni Výpustek, která je neméně významná a neprávem trochu opomíjená. Přitom patří mezi nejvýznamější jeskyně nejenom Moravského krasu. Na její starší historii se v průběhu času bohužel poněkud pozapomělo a jeskyně je nyní známější jen z její novodobé historie.

Zdroj: Mapy.cz.

ÚVOD DO HISTORIE, PRVNÍ BADATELÉ A NÁVŠTĚVNÍCI

Prostory jeskyně jsou známy od nepaměti. Vykopávkami, které zde provádělo mnoho badatelů bylo prokázáno, že jeskyni využívaly v podstatě všechny známější kultury lidí, od neolitu až po současnost. První takové nálezy se popisují již v 17. století.

První písemná zmínka o jeskyni Výpustek pochází z pera Oswalda Crolla (Crollius), který v roce 1608 hledal v jeskyni kosti bájných jednorožců – v té době považovaných za vzácný lék. Popisuje i kosti "již dříve vykopané", znamená to tedy, že v jeskyni se tyto kosti hledaly již dříve, snad kolem roku 1600-1601.

Dalším z významných badatelů působících v jeskyních Křtinského údolí byl v roce 1609 Anselmus Boëtius de Boodt. Sice nezmiňuje přímo jeskyni Výpustek, ale z jeho poznámek je nepochybné, že jeskyni navštívil. Také zde zformuloval první správnou teorii o vzniku krápníků, zavedl názvy jako stalagmit a stalaktit, a i on zde hledá kosti fosiliu unicornu – tedy fosilního jednorožce. Tyto kosti zde hledalo další množství lidí, kteří nám zanechali

i svoje podpisy na stěnách jeskyně. Jistý pán se jménem Wenceslaus Krlich se na stěnu jeskyně podepisuje roku 1639 a je to tak nejstarší podpis v jeskyni.

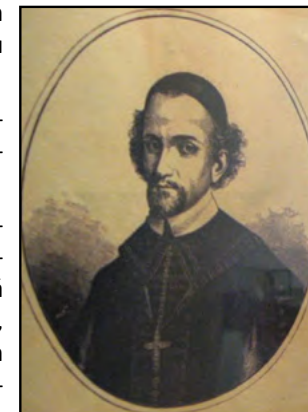
Díky množství nálezů kostí se jeskyně stává známou v dalším okolí. J. Schroeder se v Německu, konkrétně Frankfurtu nad Mohanem, o Výpustku zmiňuje již v roce 1641.

Velmi významným příspěvkem do historie jeskyně je latinsky psaná kniha od autora Martina Alexandra Vigsia (Vigsius) o "Údolí křtu – neboli křtinském atd". Kniha vydaná v Olomouci v letech 1661-1663 popisuje nejen Výpustek, ale i jiné jeskyně v okolí. Poprvé se zmiňuje o propastech v jeskyni. Také on popisuje kopání v jeskyni, ale tentokrát se nehledaly kosti jednorožců, nýbrž poklady. Poté, co v letech 1643 a 1645 došlo ke dvou vpádům švédských vojsk na Moravu, hledali místní rolníci v jeskyni údajně zakopané poklady, zde ukryté před Švédy. Vigsius doslova píše, že místní lidé si zvykli do jeskyně lézt a jsou navyklí na prohlížení vnitřku jeskyně. Zmiňuje také množství nářadí všeho druhu a kovové předměty nacházející se uvnitř prostor jeskyně.

Thomas Joanes Pessina de Czechorod (Tomáš Jan Pěšina z Čechorodu) nám roce 1677 zanechává první významný a turistický popis jeskyně Výpustek.

Na 10 stranách své publikace „Mars Moravicus“ popisuje Křtinské údolí a jeskyni Výpustek poměrně podrobně. Píše, že se do ní dá dostat jen lezením po čtyřech a vyslovuje domněnku, že jeskyně byla vytvořena ne lidskou rukou, ale „sílou podzemních větrů“. Také se zmiňuje, proč vlastně lidé chodí do jeskyní – prý proto že „lidem není nic sladšího, než vše na vlastní oči poznávat“, a také se zmiňuje o provádění nahodilých návštěvníků jeskyně místními obyvateli za pomoci pochodní. Jedná se tak o první záznam provádění někoho někým, tedy první provádění turistů po podzemí v našich zemích.

V 18. století jeskyni navštěvovalo mnoho dalších známých badatelů, mezi nimi např. mnich Mořic Vogt, který ve dvou dílech popisuje celé české království,

Tomáš Jan Pěšina z Čechorodu.

František Ferdinand Runk: Návštěvníci ve Výpustku, kolem r. 1820.

a rozsáhlý popis a výzkum jeskyně Výpustek provedl hospodářský rada knížete Salma Christian Carl André v roce 1804.

Významným návštěvníkem byl Ing. Antonín Lola, který v roce 1807 nakreslil první dokonalou mapu jeskyně. Mapa bylo po dlouhou dobu považována za ztracenou, ale v roce 2011 se ve vídeňském archivu podařilo mapu znovu objevit a nynější návštěvníci mohou vidět její kopii.

První mapa jeskyně, kterou nakreslil Ing. Antonín Lola. (Sammlungen des Fürsten von und Liechtenstein, Hausarchiv, mv – Nr.: PK 338. Reprofoto Peter Kubelka).

V roce 1864 započal pracovat ve Výpustku Martin Kříž.

Do roku 1893 se několikrát vrátí, a začínají tak první systematické dlouhodobé výzkumné práce. Od roku 1870 se o jeskyni začíná zajímat jeden z nejvýznamnějších krasových badatelů, Jindřich Wankel. A neméně významné jsou i návštěvy Františka Hugo Salma, majitele sousedního panství, který po sobě zanechává podrobné popisy jeskyně.

Všichni první badatelé a návštěvníci nám Výpustek zpočátku popisují jako velmi nebezpečné a rozsáhlé jeskynní bludiště. V jeskyni bylo mnoho chodeb a chodbiček, zákoutí, křižovatek a podobně. Badatelé též postupně objevují osm úzkých puklinovitých propastí, vedoucích do spodních pater jeskyně, a které bývají překryté jen tenkou vrstvičkou sintru. V jedné propasti blízko vchodu je v roce 1883 objevena kostra statného muže, v té době asi sto let stará. V propasti tedy někdy na konci 18. století bídne zhynul nějaký objevitel, badatel, poutník či turista – v té době byly jeskyně většinou volně přístupné.

S postupným poznáváním jeskyně se v očích badatelů pomalu stává Výpustek méně nebezpečným, a někteří se i podivují, proč se po dlouhou dobu jako velmi nebezpečné bludiště uváděl.

MAPOVÁNÍ JESKYNĚ

Aby se tito badatelé v jeskyni vyznali, začaly též vznikat mapy podzemí jeskyně. O prvním plánu Ing. Loly z roku 1807 jsem se již zmínil. Ty další významnější nakreslil v roce 1880 J. Szombathy, a dále Martin Kříž od roku 1864 sestavil polygonální tah všemi chodbami a zhotovil velmi podrobný náčrt a popis celé jeskyně.

Další velmi podrobný popis zhotovil v letech 1902-1907 Hermann Bock a nelze zapome-

nout též na Antonína Bočka a jeho práce v roce 1923.

Z těchto prací vyčnívá záhadná mapa Josefa Urbánka z května 1939, která zachycuje chodby spodního patra jeskyně o délce více jak 530 metrů, se 128 metrů dlouhým podzemním jezerem. Zakresluje i vchod do těchto spodních pater, ovšem do dnešního dne se vchod nepodařilo znovu nalézt. Nikdo tedy nepotvrdil, ale ani nevyvrátil tento objev a spodní patra jeskyně těchto rozměrů zůstávají neznámé.

NÁLEZY KOSTÍ – MEDVĚDÍ JESKYNĚ A SYSTEMATICKÉ VÝZKUMY

Po celou dobu se v jeskynních chodbách nacházelo nevídané množství kostí. Jak bylo zmíněno, první badatelé tyto kosti používali v tehdejším lékařství. I místní lidé překopávali sedimenty, hledající tak artefakty pro prodej občasným turistům. Když začaly první systematické výzkumy, byly již sedimenty v jeskyni překopány v celé ploše, ale jen v povrchových vrstvách.

Za podpory majitele panství, knížete Liechtensteina, začala systematický průzkum jeskyně v roce 1879 provádět prehistorická komise vídeňské akademie věd. Nacházelo se množství kostí, zejména jeskynních medvědů, a Výpustek je uváděn jako jedna z prvních tzv. Medvědíh jeskyní. Spolu s kostmi medvěda se zde ovšem nachází kosti z dalších 28 druhů zvířat – od mamuta po veverku....

Největší množství nálezů se ale nacházelo při těžbě sedimentů v podobě fosfátových hlín v letech 1920-1932.

Chodby jeskyně byly v té době zbavovány usazených hlín, které se pro svůj vysoký obsah oxidu fosforečného využívaly jako hnojivo. Při těžbě se nacházelo takové množství kostí, že pracem doslova zavazely, a tak se ty větší kosti skladovaly u stěn jeskyně až do výše dospělého člověka, a byly poté odváženy do Moravského zemského muzea k odbornému zpracování. V roce 1923 F. Frodl uvádí desetitisíce fragmentů kostí, s tím, že za dva roky těžby je to více kostí, než se do té doby nalezlo ve všech jeskyních Moravského krasu dohromady. Z těchto kostí bylo mj. poskládáno 6 kompletních koster jeskynních medvědů, umístěných dříve v pavilonu Antrophos v Brně, a např. v Přírodovědeckém muzeu ve Vídni je z Výpustku kompletní kostra jeskynního lva. V odborných kruzích je Výpustek považován za jedno z nejvýznamnějších evropských nalezišť právě těchto kostí a jiného osteologického materiálu. Spolu s kostmi se nacházely i další nálezy, svědčící o využívání jeskyně člověkem.

Těžba fosfátových hlín poznamenala celou jeskyni. Místy bylo odtěženo až 6 m sedimentů, z jeskyně bylo vyvezeno cca 5000 vagonů hlíny, přibližně 36 000 tun. Byly zničeny rozsáhlé plochy tzv. podlahového sintru, plochého krápníkového náteku, dříve tvořícího podlahu jeskyně. Vzhledem k tomu, že u těžby nebyl žádný odborník, zachráněné kosti tvořily jen zlomek kostí nalezených, menší kosti se nechávaly v hlušině vyvážené před jeskyni. Dodnes se při pracech v areálu jeskyně nachází množství fragmentů kostí a zubů jeskynních medvědů.

VYUŽITÍ JESKYNĚ K VOJENSKÝM ÚČELŮM A JEJÍ DRASTICKÉ ÚPRAVY

Po ukončení těžby hlín si prostor jeskyně začíná všímat armáda. První úvahy o vojenském využití pochází z roku 1931, kdy se uvažuje o zřízení skladu bojových chemických látek. Hlavní zásahy ale začala provádět armáda tzv. první republiky až roku 1936. Drastické úpravy jeskyně v podobě vystřílení skalních pilířů, likvidace chodeb a chodbiček, zarovnání stropů, podlah, vytvoření umělých vchodů a vjezdu pro nákladní vozidla, a tak vzniklých rozlehlých sálů jeskyně navždy a nenávratně změnily její podobu.

Vchod za války.

Od roku 1938 se v jeskyni na upravené štěrkové podlaze pod dřevěnými přístřešky skládají munice. Sklad zde vydržel až do 15. března 1939, kdy hned první den při obsazení republiky německou armádou je munice odvezena a jeskyně tak zůstává opuštěná.

Němci a jejich armáda se do jeskyně vrátili roku 1943, kdy ji začali přebudovávat do podoby podzemní továrny. Podlaha byla vybetonována, zazdívaly se pobočné výklenky, zasypávaly propasti vedoucí do spodních pater jeskyně a pod strop jeskyně byl zavěšen ještě jeden, dřevěný strop. Dále byla vybudována podzemní kotelná k vytápění továrny a kanály v podlaze jeskyně pro rozvod tepla. Úpravy trvaly do jara 1944, kdy se dovnitř začaly stěhovat stroje a kompletní továrna se do provozu rozběhla již v září téhož roku. Vyrábí se zejména palivová čerpadla pro letecké motory a jiné drobnější součástky pro letadla. Výpustek byl jednou z velmi mála kompletně dokončených a do plného provozu uvedených podzemních továren, a výrobu v něm zajišťovalo v nepřetržitém provozu ve dvou směnách 1200 totálně nasazených dělníků. Výroba končí po přiblížení fronty v dubnu 1945, kdy byla továrna opuštěna. Nacisté stihli zničit z větší části stroje a dílo zkázy dokončil požár od jimi zapáleného dřevěného stropu. Vše, co se dalo z ohořelých sutin zachránit a použít, bylo odvezeno do brněnských továren. Zbytek si pak rozebralo místní obyvatelstvo jako svou "válečnou kořist". Postupně se pak do opuštěné jeskyně vracejí speleologové a obnovují zde svoje výzkumy.

Činnost speleologů ale v roce 1960 přerušila třetí armáda v historii jeskyně – armáda Čs. Lidová. Ta jeskyni zabrala po tzv. Karibské krizi, kdy hledala místa pro výstavbu zodolněných velitelských pracovišť. Z chodeb jeskyně byly vyvezeny zbytky po továrně a v jedné z chodeb byly zahájena výstavba 196 m dlouhého, tzv. Chráněného záložního velitelského pracoviště pro 250 uživatelů. Stavebně byl objekt dokončen v roce 1967, kompletně roku 1972 a za další léta armáda vybudovala celý areál kolem jeskyně. Armá-

da v jeskyni působila i po své změně na armádu Českou a Slovenskou federativní roku 1990, a také po změně na Armádu České republiky roku 1993 a její proměně na profesionální armádu. Objekt v jeskyni byl postupně modernizován, opravovaly se budovy v areálu, a tak bylo náhlé zrušení útvaru v létě 2001 pro všechny překvapením. Armáda areál opouští k 1. 1. 2002, kdy je podzemní objekt vyjmut z režimu PTZD – tedy přísně tajné, zvláštní důležitosti.

Předávání areálu a objektu do civilních rukou se táhlo poměrně dlouho. Bezúplatným převodem získalo areál Ministerstvo životního prostředí až v roce 2006 a do své správy jej pak získala státní příspěvková organizace Správa jeskyní ČR. Investovala do přeměny areálu pro návštěvníkový provoz, bylo vybudováno zázemí, a v areálu i jeskyni jsou prováděny demolice některých objektů a také německých zazdívek. 10. března 2008 byla jeskyně Výpustek slavnostně zpřístupněna do návštěvníkového provozu jako pátá v Moravském krasu a čtrnáctá v ČR.

POPIS, CHARAKTER, VÝZDOBA, GEOLOGIE

Jeskyně Výpustek byla vytvořena v devonských vápencích, usazeninách na dně moře, které se zde v dávných dobách rozlévalo. Stáří vápenců je od 350 do 380 milionů let. Jeskyně začaly vznikat po ustoupení moří, původně jako pukliny ve skalách a jejich stáří se v podstatě přesně určit nedá – i když v různých dobách badatelé používali mnoho metod k určení stáří jeskyně a období jejího vzniku. Stejně tak není v současnosti známé, jakým způsobem jeskyně vznikala, zda se jedná o paleoponor Křtinského potoka, na kterém se posléze vytvořil jeskynní systém, či naopak o dávnou vyvěračku vod z Babické plošiny.

Původně měla jeskyně charakter mnoha úzkých, nízkých chodeb občas vyústících do větších prostor a vytvářející tak rozlehlé podzemní bludiště. Bylo známo původně 8 propastí puklinového, úzkého charakteru, které vedou na velmi málo prozkoumané spodní patro jeskyně, které je 40-45 m pod současnou trasou, a je protékáno podzemním tokem Křtinského potoka. Všechny tyto propasti byly zasypany při budování podzemní továrny, a speleologové se je nyní snaží znovu otevřít. Další propast byla objevena až v roce 1947 a je tedy průchozí, nezasypaná. Poslední propast byla objevena v prosinci 2012. Po drastických úpravách na muniční skladiště vznikly větší prostorné chodby a dva velké sály jeskyně – Medvědí a Jindřichův. V současnosti je známo přibližně 1500 m chodeb jeskyně, z nichž je návštěvníkům zpřístupněno 650 m. Stále zazděné a jen speleologům přístupné jsou prostory Salmova Výpustku s Janiným dómem objeveným v lednu 2012 o rozměrech 20 x 15 x 12 m. Spodní patro protékané Křtinským potokem je známo v délce cca 150 m. Badatel a šlechtic, starohrabě František Hugo Salm ovšem při návštěvě r. 1814 Výpustek označil za jeskyni větší než jeskyně Sloupské a změřil délku chodeb na přibližně 7,5 km (!!). Zmiňuje se také o tom, že si musel cestou sypat plevy, aby z rozlehlého bludiště našel cestu zpět. V souvislosti s výše zmiňovanou mapou Urbánkovou z r. 1939, zakreslující záhadná spodní patra jeskyně je o čem přemýšlet. Jeskyně možná zdaleka nevydala všechna svoje skrytá místa.

Foto: Petr Zajíček, Správa jeskyní ČR.

Výzdoba jeskyně je nyní zejména v podobě sintrových náteků a povlaků či malých krápníků, zvaných brčka. V dřívějších dobách měla výzdoby více, ale krápníky byly lámány a prodávány turistům jako suvenýry a v 18. století si krápníky v jeskyni nechali lámat majitelé panství Liechtensteinové, a odváželi si je na výzdobu umělé jeskyňky u svého sídla, zámku v Lednici na Moravě (není to ta jeskyně nyní pod zámek, tam jsou krápníky ze sádry. Jeskyňka byla na cestě k Minaretu). V polovině 19. století byl Výpustek uváděn jako krápníková jeskyně, ale již tehdy s poznámkou, že "výzdoba je z větší části otlučená". Konečnou ranou pro výzdobu byla těžba hlín, a hlavně úpravy prostor pro muniční sklad. Větší krápníky se dochovaly pouze mimo prohlídkovou trasu v obtížně přístupných částech Salmova Výpustku a Nízké chodby.

SOUČASNÁ PROHLÍDKOVÁ TRASA

Od zahájení návštěvnického provozu doznala prohlídková trasa několika vylepšení a zejména prodloužení. Postupně se odstraňovaly zazdívky po německé podzemní továrně, otvíraly se zasypané propasti a upravovala celá trasa.

Nyní za přibližně 75 minut se návštěvníci projdou zhruba 40 tisíc let dlouhou známou historií této neobyčejné jeskyně.

Foto: Petr Zajíček, Správa jeskyní ČR.

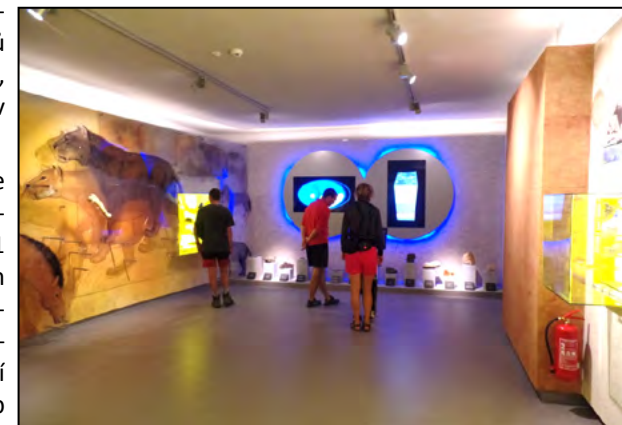
Seznámí se s jeskynnými lvy i medvědy, dozví se o středověkých hledačích kostí bájných jednorožců, prvními návštěvami zvědavých lidí toužících již v 17. století spatřit nebezpečné bludiště Výpustku. Podívají se do prostor objevených po těžbě fosfátových hlín, spatří uměle vytvořený jezd pro nákladní automobily a mohou si vyzkoušet akustiku jeskynního koncertního sálu s kapacitou 1 500 diváků....

Navštíví přírodní prostory s menší krápníkovou výzdobou a samozřejmě projdou i kompletní velitelské pracoviště poslední armády i s původním vybavením.

Návštěvní trasa měří cca 650 m, je kompletně bezbariérová a tak přístupná i vozíčkářům (s mechanickým vozíkem) a lze ji navštívit celoročně včetně zimních měsíců.

V provozní budově se nachází moderně zpracovaná expozice „Jeskyně a lidé“, která se za pomoci audiovizuální techniky a prostorových panelů věnuje karsologii, geologii, paleontologii i výzkumům v jeskyních.

A snad mohou prozradit, že pokud se záměr podaří zrealizovat bude v roce 2021 otevřena nová, nevšedním způsobem zpřístupněná návštěvnická trasa, která návštěvníkům ukáže unikátní prostory přírodních chodeb podél vestavby velitelského pracoviště.

Expozice „Jeskyně a lidé“ v provozní budově.

Stane se tak dalším lákadlem, které bude přivádět návštěvníky do této unikátní, tak trochu jiné jeskyně, o které se říká že: "Nejspíše není jeskyně nejkrásnější, ale je určitě jeskyně nejzajímavější".

Potvrzují to i návštěvníci webu Kudyznudy.cz, kde se v soutěži o Nejlepší turistickou nabídku na Jižní Moravě v roce 2010 Výpustek umístil na druhém místě.

Kontakty na provoz jeskyně Výpustek:

telefon: 516 439 111

e-mail: vypustek.rezervace@caves.cz

www.caves.cz, www.jeskynecr.cz,

Jeskyně má též svoji stránku na encyklopedii Wikipedia.cz a na síti Facebook.

Při přípravě textu čerpáno z knihy „Jeskyně Výpustek, její 400 letá historie a význam“, autor R. Musil, vydané Správou jeskyní ČR v r. 2012.

připravil Jaroslav Ondráček

Obec Bukovina

Úřední hodiny:

pondělí, středa – 17:00 - 19:00 hod

Kontaktní údaje:

Tel.: 516 439 253

Starosta: Luboš Janda

724 187 392, starosta@obcebukovina.cz

Místostarosta: Aleš Pokorný

777 119 189, alespokorny47@gmail.com

Účetní: Marie Kolářová

724 186 379, obcebukovina@seznam.cz

Zpravodaj obce Bukovina

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Periodicita: 3x ročně.

Číslo 2/2020

Vydáno 31. 8. 2020

Evidenční číslo: MK ČR E 23873.

Vydává Obec Bukovina,
Bukovina 31, 679 05 Křtiny.
IČ: 00532096.

☎ Mobilní rozhlas

Chcete ihned dostávat informace o dění v obci?

Pokud ano, využijte této bezplatné služby. Zaregistrujte se na stránkách www.obcebukovina.cz a už to bude fungovat. Pokud máte chytrý mobil, využijte aplikaci pro Android nebo iOS se stejným názvem MOBILNÍ ROZHLAS. Jak to funguje? Běžné informace = mail, důležitější = SMS, s možností interaktivní reakce = namluvená zpráva. V mobilní aplikaci to máte v jednom.

Na stránkách obce i ve Zpravodaji jsou zveřejňovány fotografie z akcí, které se udály v naší obci. Pokud nesouhlasíte, aby tyto fotografie byly zveřejňovány, napište nám prosím na e-mail starosty (viz výše).

Ze stránek obce budou neprodleně vymazány. Naopak, pokud máte z těchto akcí pěkné fotografie a chcete, aby byly zveřejněny, můžete nám je zaslat na stejný e-mail. Rádi vaše foto, dojmy a připomínky zveřejníme. Rovněž uvítáme jakékoliv podněty ke zlepšování chodu naší obce a příspěvky do našeho časopisu.

Neprodejná tiskovina.

Uzávěrka příštího čísla je 1. 8. 2020.

Zaslané příspěvky a fotografie nevracíme a v případě uveřejnění nehonujeme.

do tisku připravil Jaroslav Luner
fotografie na obálce Jaroslav Luner